

DoRa PROGRAMMI TEGEVUSE 2 JUHEND

Koostas: Katrin Kiisler

Kinnitas: Rait Toompere

Kuup: 11.11.2009

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTAMINE

Programmi DoRa tingimused on toodud haridus- ja teadusministri 10.06.2008 käskkirjas nr 684 *Inimressursi arendamise rakenduskava* prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamise” meetme „Doktoriõppe ja rahvusvahelistumise edendamine” rakendamiseks doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programmi DoRa kinnitamise ja Sihtasutuse Archimedes programmi elluviija ülesannetesse volitamise kohta.

Käesoleva juhendi eesmärk on sätestada Kõrghariduse arenduskeskuses (edaspidi *KHA*) ESF DoRa programmi tegevuse 2 *Kõrghariduse kvaliteedi parandamine läbi välisõppejõudude kaasamise* elluviimise tingimused. ESF DoRa programmi tegevuse 2 elluviimise eest vastutab Kõrghariduse arenduskeskuse juhataja.

TEGEVUSE KIRJELDUS

Käesolevas ESF DoRa programmi tegevuse 2 juhendis toodud tingimused on kinnitatud Kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise juhtnõukogu poolt 30.09.2008, 04.12.2008 ja 17.06.2009.

1. Toetatavad tegevused

Toetuskeemi eesmärgiks on elavdada rahvusvahelist teadmistevahetust ja parendada kraadiõppe tudengite õppe- ja teadustöö kvaliteeti toetades välisõppejõudude palkamist korralistele ametikohtadele Eesti ülikoolides ja rakenduskõrgkoolides. Tegemist on toetava tegevusega, millega on Eesti kõrgkoolidel võimalik leida välismaise tippkogemusega õppejõude valdkondadesse, kus välismaise oskusteabe kaasamine on õppetöö kvaliteedi parendamiseks oluline.

2. Kriteeriumid välisõppejõududele

Toetatakse korralistele ametikohtadele valitud või kutsutud kõrge motivatsiooniga välispetsialiste, kellel on potentsiaali ja huvi eriala ülestöötamiseks Eesti kõrgkoolis ning kes on valmis end pikaajaliselt Eestiga siduma. Välisõppejõu töö tulemusel oodatakse vastava eriala õppe- ja teadustaseme rahvusvahelises kontekstis konkurentsivõimelisemaks muutumist.

Ülikoolis peab õppejõu kvalifikatsioon vastama Eesti kõrgkoolide kvaliteedileppes sätestatud professori ametikohale kandideerija nõuetele. Rakenduskõrgharidusõppes peab õppejõud olema kõrghariduse ja olulise varasema töökogemusega ning asuma kõrgkoolis tööle juhtiva õppejõuna. Õppejõu kvalifikatsioonile esitatavad erinõuded ja ülesanded tuleb partneri sooviavalduses selgelt välja tuua. Erandkorras on eriti kõrge kvalifikatsiooniga õppejõudude kutsumisel võimalik õppejõud palgata osalise

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES

koormusega. Sellisel juhul tuleb koos taotlusega esitada tõendid õppejõu taseme ja kogemuse kohta ning kokkuvõtte tema töökoormusest, kohustustest ja oodatavatest tulemustest Eestis.

Programmi raames ei ole võimalik katta palgakulusid õppejõududel, kes on viimase 5 aasta jooksul elanud Eestis kokku rohkem kui 6 kuud, va eelmisel ESF Riikliku Arengukava programmiperioodil toetatud välisõppejõudude puhul.

3. Valdkonnad

Välisõppejõudude lisarahastamist on võimalik taotleda järgmistes valdkondades:

- energeetika,
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning
- kasvatusteadused.

Taotluste hindamisel on eelistatumad taotlused, mis on seotud nimetatud valdkondades baasdistsipliinide arendamisega.

4. Partnerülikoolid, elluviija ja otsustuskogu

Toetust saavad kasutada Eesti ülikoolid, kus on programmi kinnitamise hetkeseisuga olemas akrediteeritud õppekavad kõigil kolmel õppetasemel, ja rakenduskõrgkoolid, kus on programmi kinnitamise hetkeseisuga olemas akrediteeritud õppekavad energeetika, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning kasvatusteaduste valdkonnas. Partnerülikoolide tegevus toimub Sihtasutusega Archimedes sõlmitud partnerluslepingu alusel (vt NÄIDIS *DoRa partnerlusleping*).

DoRa programmi elluvijaks on Kõrghariduse arenduskeskus sihtasutuses Archimedes. Elluviija ülesandeks on korraldada teavitustööd, taotluste koondamist, läbirääkimisi ja lisalepingute sõlmimist, koordineerida maksetaotluste koostamist, kontrollida aruandlust ja kuludokumente, korraldada järelvalvet, analüüsida tegevuse tulemuslikkust ja teha vajadusel ettepanekuid tingimuste muutmiseks.

Programmi DoRa tegevuse 2 otsustuskoguna osaleb läbirääkimistel partnerülikoolidega haridus- ja teadusministri käskkirjaga moodustatud hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad ministriumite ja erialaorganisatsioonide esindajad (vt ka ptk 8 *Rahastamise määramine*).

5. Toetuse eraldamise tingimused

Välisõppejõud peab alustama tööd korralisel ametikohal sooviavalduses näidatud ajal, ent mitte hiljem kui 2011. aastal. Tööleping sõlmitakse välisõppejõuga tavapäraseks korraliseks ametiajaks, kuid mitte vähemaks kui kolmeks ja enamaks kui viieks aastaks.

Rahastamist on võimalik kasutada õppejõu töötasu konkurentsivõimelisemaks muutmiseks, seejuures tuleb kõrgkoolil välisõppejõu töötasust panustada vähemalt pool, millele lisandub struktuuritoetuste finantseering. DoRa rahastamine ei või ületada 50% õppejõu lõplikust töötasust.

Tegevuse raames on ainsaks abikõlbliku kulu liigiks välisõppejõu töötasu, sh sotsiaal- ja tulumaks, kohustusliku kogumispensioni maksed, töötuskindlustusmaksed ning puhkusetasu proportsionaalselt

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES

programmi heaks töötatud ajaga ja vastavalt Eesti Vabariigis sätestatud korrale. Muud kulud (sh teadustöö ja transpordiga seotud kulud) tuleb ülikoolil või õppejõul katta teistest vahenditest. Partnerluslepingus sätestamata kulud ei kompenseerita, õppejõu töötasu ühepoolisel tõstmisel toetuse määr ei suurene. Juhul kui vale väljamaksmine selgub hiljem, maksab kõrgkool toetuse tagasi.

Üldjuhul peavad välisõppejõud rahastamise perioodil viibima Eestis, va põhipuhkus, õppe- ja teadustööga seotud välislähetused, konverentsikülastused vm. Kui õppejõud viibib Eestist eemal rohkem kui 3 kuud, tuleb lähetus kooskõlastada elluviijaga.

Kõik DoRa programmi raames toimuvad tegevused peavad lõppema hiljemalt 31. maiks 2015. Välisõppejõudude puhul peab ülikool olema valmis rahastamist täies ulatuses oma eelarvest jätkama, kui õppejõu tööleping ei lõppe enne seda kuupäeva.

Kõrgkool on üks kord aastas kohustatud esitama seirearuande vastavalt SA Archimedes Struktuuritoetuste rakendusüksuse poolt kehtestatud vormile ja tähtaegadele. Tähtajad ja nõuded sätestatakse partnerluslepingu lisas.

6. Tähtaeg ja dokumendid

Kõrgkoolid, kes soovivad kasutada välisõppejõudude lisarahastamist, peavad 15. septembriks esitama Haridus- ja Teadusministeeriumile viimase poolt koostatud vormil kõrgkooli poolse strateegilise analüüsi valdkondade osas, mis kuuluvad kõrgkooli tuumikkompetentsi ning kus soovitakse taotlusi esitada. Strateegiline analüüs sisaldab muuhulgas üliõpilaste arvu projektsiooni, kaitsmiste arvu, ülevaadet õppejõudkonnast ning üksuse eelarvet.

Strateegilise analüüsi esitanud kõrgkoolid võib Haridus- ja Teadusministeerium kutsuda läbirääkimistele. Läbirääkimiste järgselt peab kõrgkool esitama elluviijale konkreetsed taotlused (vt vorm VO 405-01-101-01 *DoRa programmi tegevuse 2 sooviavaldus*).

Taotlused tuleb esitada kõrgkooli juhtkonna kaaskirjaga. Kui toetust soovitakse kasutada enam kui ühel ametikohal, peab kaaskiri sisaldama ka kõrgkooli sisemist pingerida.

Rahastamist on võimalik taotleda alates 1. septembrist 2009, ent seda vaid juhul, kui välisõppejõud on toetuse alguse kuupäeva seisuga olnud valitud korralisele ametikohale. Meetme vahenditest ei ole võimalik rahastada varasemas taotlusvoorus reservi määratud taotlusi.

Täidetud taotlusvorm koos kõigi nõutud lisadega tuleb saata kinnitatud vormil:

Paber kandjal allkirjastatult:

DoRa 2
Kõrghariduse arenduskeskus, SA Archimedes
Väike-Turu 8, 51013 Tartu

Digitaalselt allkirjastatult:

DoRa 2 (teema/subject reale)
dora@archimedes.ee

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES

Kõik laekunud taotlused vaatab elluviija üle ja koostab koondülevaate. Taotluse kohalejõudmisest teavitatakse kõrgkooli kolme tööpäeva jooksul alates selle registreerimisest.

7. Taotluse hindamine

Meetme tingimustele vastavuse kontrolli teostab elluviija. Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik käesolevas juhendis taotlusele esitatud formaalsed nõuded. Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui:

- taotlemisdokumendid ei vasta käesolevas juhendis sätestatud formaalsetele nõuetele ja taotleja ei ole puuduseid määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- taotluses on esitatud ebaõigeid või puudulikke andmeid.

Taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb elluviija taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hinnatakse sisuliste kriteeriumide põhjal. Taotluste sisulise hindamise viib läbi haridus- ja teadusministri käskkirjaga moodustatud DoRa programmi tegevuse 2 taotluste hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad ministriumite ja erialaorganisatsioonide esindajad.

Programmi DoRa tegevuse 2 otsustuskogu liikmed hindavad laekunud taotlusi vormi VO 405-01-101-02 *DoRa programmi tegevuse 2 sooviavalduse hindamisleht* kaasabil. Kõiki taotlusi hindab juhusliku valiku alusel 4 otsustuskogu liiget.

Otsuse langetamisel võetakse arvesse taotluse argumenteeritust, ametikoha prioriteetsust kõrgkooli jaoks, toetuste jagunemist valdkondade ja kõrgkoolide vahel jm. Vajadusel konsulteerib hindamiskomisjon Teadus- ja Arendusnõukogu, ettevõtlusorganisatsioonide, suurettevõtete ning vastava valdkonna ministriumitega. Läbirääkimiste tulemusel kinnitatakse ametikohtade loetelu, mille osas on kõrgkoolidel võimalik alustada läbirääkimisi või konkursse välisõppejõudude leidmiseks. Esmane otsus ametikohtade jaotuse osas tehakse kuu aja jooksul väljakuulutatud tähtajast.

8. Rahastamise määramine

Elluviija sõlmib osalevate kõrgkoolidega partnerluslepingu, mille raames tegevus ellu viiakse. Partnerluslepingu lisana vormistatakse välisõppejõudude tasustamise tingimused ja väljamaksete prognoos.

Juhul, kui kõrgkoolil ei õnnestu kinnitatud ametikohtade loetelusse pääsenud ametikohale leida välisõppejõudu, tuleb teavitada sellest elluviijat esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui ühe kuu jooksul selle selgumisest. Hindamiskomisjon võib anda loa toetada eraldatud vahenditest esialgu toeta jäänud ametikohta samas kõrgkoolis, kui teavitamine on toimunud viivitusega ja välisõppejõu leidmata jäämine toimunud kõrgkooli süüta.

Kõrgkool sõlmib välisõppejõuga töölepingu tavapärasel alustel ja maksab töötasu õppejõule igakuiselt välja. Väljamaksete kõrgkoolile tehakse SA Archimedes Struktuuritoetuste rakendusüksuse kehtestatud

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES

vormil väljamakse taotluse (vt VO 406-01-02-01 *Väljamakse taotlus*) ja kulude loetelu (vt VO 406-01-02-03 *ESF väljamakse taotluse kulude loetelu*) esitamisel. Väljamaksete taotlusi saab esitada vastavalt kokkulepitud prognoosile, ent mitte sagedamini kui üks kord kuus. Esimese väljamakse taotluse võib kõrgkool esitada 14 kalendripäeva pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist, kuid mitte enne välisõppejõu korralisele ametikohale kinnitamist ja partnerluslepingu vastava lisa allkirjastamist.

9. Teavitamise kord

Nii programmis osalevatel ülikoolidel kui toetust kasutavatel õppejõududel on kohustus teavitada avalikkust struktuuritoetuse kasutamisest. Selle eesmärgiks on muuta nähtavaks Euroopa Liidu ning Eesti riigi panus projekti elluviimisel. Ülikoolidel tuleb programmi võimalustest ja rahastamise kasutamisest teavitamisel kasutada nii DoRa programmi kui struktuuritoetuse logo. Välisõppejõududel tuleb toetuse allikale viidata siinse õppe- ja uurimistööga seotud artiklites ja sõnavõttudes. Kui struktuuritoetusest teavitamine ei ole läbi viidud nõuetekohaselt, loetakse seda teavitatusnõuete rikkumiseks. See võib viia toetuse väljamaksmata jätmiseni või osalise tagasinõudmiseni. Avalikustamise ja logo kasutamisega seotud küsimuste korral aitab elluviija.

ESF DoRa programmi tegevuse 2 elluviimisega seotud dokumente säilitavad KHA juhataja ja KHA Mobiilsusbüroo konsultandid, tuginedes Tõendusdokumentide ohje protseduurile (OP 302), sihtasutuse dokumentide loetelule (OD 302-01) ja asjaajamiskorrale (OD 303).

VIITED

OP 302	Tõendusdokumentide ohje
OD 303	Asjaajamiskord
OD 302-01	Dokumentide loetelu
NÄIDIS	DoRa partnerlusleping
VO 405-01-101-01	DoRa programmi tegevuse 2 sooviavaldus
VO 405-01-101-02	DoRa programmi tegevuse 2 sooviavalduse hindamisleht
VO 406-01-02-01	Väljamakse taotlus
VO 406-01-02-03	ESF väljamakse taotluse kulude loetelu

- Haridus- ja teadusministri 10.06.2008 käskkiri nr 684 *Inimressursi arendamise rakenduskava* prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamise” meetme „Doktoriõppe ja rahvusvahelistumise edendamine” rakendamiseks doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programmi DoRa kinnitamise ja Sihtasutuse Archimedes programmi elluviija ülesannetesse volitamise kohta
- Haridus- ja teadusministri käskkiri Kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise juhtnõukogu moodustamise kohta
- Haridus- ja teadusministri käskkirjad programmi DoRa tegevuse 2 otsustuskogu moodustamise kohta